

Comentariul operei Vlaicu-Voda de Davila Alexandru - partea a treia

Daca in ceea ce priveste reconstituirea trecutului Nicolae Iorga si altii i-au adus reprosuri lui Al.

Davila, meritul piesei rezida in reflectarea culorii epocii - in evocarea istorica - si in modul in care evolueaza pe scena personajele si mai ales cei doi protagonisti, Vlaicu-Voda si doamna Clara.

Vlaicu-Voda eroul central al dramei, este tipul domnului patriot, cu dragoste de tara si de popor, cu un caracter complex: viteaz, s-a incununat de fapte stralucite in luptele din Ardeal; tradat de doamna Clara, este nevoit sa recurga la tactica disimularii: aparent, este smerit, supus fata de doamna Clara si de coroana maghiara in timp ce, in ascuns, ia toate masurile pentru scuturarea vasalitatii impuse. O face insa cu multa prudenta avand nevoie de timp pentru a-si salva sora si cumnatul din captivitate si pentru a nu starni banuielile lui Kaliany si ale Clarei. Intuind in "smerenia" lui Voda o adevarata masca a sa mos Neagu afirma "Dar din umbra si tacere voda face si desface...", iar Costea Musat remarca si el: "Nu se poate: se preface. Tace. rabda, dar pandeste/ Si asteapta cu credinta ceasul tainic ce saseste".

Rabdator si cu mult tact, domnitorul ii convinge treptat pe boieri de adevaratele sale sentimente si intentii: dragostea de tara si de popor, in interesele carora actioneaza "Sfant se face orice mijloc pentru a tarii aparare!/ Si ca tara mi-am scapat-o jur aici pacatul mare." Si, mai departe, dupa ce o acuza pe Clara de tradare, afirma "eu ma fac calau, de e vorba neamul a mi-l izbavi".

Dragostea si admiratia pentru popor si le manifesta prin pretuirea pe care i-o arata lui Grue, "pavaza si bratul" sau, care a fost inmormantat cu cinste la picioarele stranei domnesti: "Caci in tine. biet Ruman Grue, fost-au intrupate insusirile de suflet in popor adanc sapate!/ Si, prin tine-n el gasit-am, cand restristea ma lovea/ Singurul statornic reazam ce-am avut in tara mea." Aceeasi idee este si mai puternic accentuata in versurile: "Numai el, sporul, fostu-mi-a statornic neincetat,/ El ce sufer, ce tace, ce iubeste si ce crede."

In relatiile cu doamna Clara si cu Kaliany, aplica tactica "echilibrului", si a tergiversarii masurilor pretinse - arestarea tuturor boierilor care participasera la complot, cedarea Severinului catre coroana maghiara etc. - promitandu-le sau oferindu-le doar unele mici satisfactii - dovada a "fidelitatii" sale -care sa-i permita sa actioneze in vederea infaptuirii telurilor nutrite.